ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (velkého senátu)

8. září 2009 *

Ve věci C-478/07,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 234 ES, podaná rozhodnutím Handelsgericht Wien (Rakousko) ze dne 27. září 2007, došlým Soudnímu dvoru dne 25. října 2007, v řízení

Budějovický Budvar, národní podnik,

proti

Rudolf Ammersin GmbH,

SOUDNÍ DVŮR (velký senát),

ve složení V. Skouris, předseda, P. Jann, C. W. A. Timmermans (zpravodaj), A. Rosas a K. Lenaerts, předsedové senátů, P. Kūris, E. Juhász, L. Bay Larsen a P. Lindh, soudci,

* Jednací jazyk: němčina.

generální advokát: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
vedoucí soudní kanceláře: K. Sztranc-Sławiczek, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 2. prosince 2008,

s ohledem na vyjádření předložená:

– za Budějovický Budvar, národní podnik, C. Petschem, Rechtsanwalt,

– za Rudolf Ammersin GmbH C. Hauerem, B. Goebelem a C. Schultem, Rechtsanwälte,

– za českou vládu T. Bočkem a M. Smolkem, jako zmocněnci,

– za řeckou vládu I. Chalkiasem a K. Marinou, jako zmocněnci,

– za Komisi Evropských společenství B. Dohertym a B. Schimou, jakož i M. Vollkommer, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 5. února 2009,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článků 28 ES a 30 ES, Aktu o podmínkách přistoupení České republiky, Estonské republiky, Kyperské republiky, Lotyšské republiky, Litevské republiky, Maďarské republiky, Republiky Malta, Polské republiky, Republiky Slovinsko a Slovenské republiky k Evropské unii a o úpravách smluv, na nichž je založena Evropská unie (Úř. věst. 2003, L 236, s. 33, dále jen „akt o přistoupení"), nařízení Komise (ES) č. 918/2004 ze dne 29. dubna 2004, kterým se zavádí přechodná opatření na ochranu zeměpisných označení a označení původu zemědělských produktů a potravin v souvislosti s přistoupením České republiky, Estonska, Kypru, Litvy, Lotyšska, Maďarska, Malty, Polska, Slovenska a Slovinska (Úř. věst. L 163, s. 88), jakož i nařízení Rady (ES) č. 510/2006 ze dne 20. března 2006 o ochraně zeměpisných označení a označení původu zemědělských produktů a potravin (Úř. věst. L 93, s. 12).

2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi Budějovickým Budvarem, národním podnikem (dále jen „podnik Budvar"), pivovarem se sídlem ve městě České Budějovice (Česká republika), a společností Rudolf Ammersin GmbH (dále jen „společnost Ammersin"), firmou se sídlem ve Vídni (Rakousko), která provozuje obchod s distribucí nápojů, ve věci návrhu podniku Budvar, aby bylo společnosti Ammersin zakázáno pod ochrannou známkou American Bud uvádět na trh pivo vyráběné pivovarem Anheuser-Busch Inc. (dále jen „společnost Anheuser-Busch"), se sídlem v Saint Louis (Spojené státy), z důvodu, že na základě dvoustranných smluv mezi Českou republikou a Rakouskou republikou je užívání názvu „Bud" v tomto posledně jmenovaném členském státě vyhrazeno pivu vyráběnému v České republice.

Právní rámec

Mezinárodní právo

3 Článek 1 Lisabonské dohody na ochranu označení původu a o jejich mezinárodním zápisu ze dne 31. října 1958, revidované ve Stockholmu dne 14. července 1967, změněné dne 28. září 1979 (*Recueil des traités des Nations Unies,* svazek 828, č. 13172, s. 205, dále jen „Lisabonská dohoda“), stanoví:

„1. Země, jichž se tato Dohoda týká, tvoří Zvláštní unii v rámci Unie na ochranu průmyslového vlastnictví.

2. Zavazují se podle podmínek této Dohody chránit na svých územ[n]ích označení původu výrobků jiných zemí Zvláštní unie, která jsou uznávána a chráněna z tohoto titulu v zemi původu a zapsána u Mezinárodního úřadu duševního vlastnictví […], o kterém pojednává Úmluva zřizující Světovou organizaci duševního vlastnictví [WIPO].“

4 Podle článku 2 Lisabonské dohody:

„1. Ve smyslu této Dohody se rozumí pod pojmem označení původu zeměpisný název země, oblasti nebo místa sloužící k označení, odkud pochází výrobek, jehož jakost anebo znaky jsou dány výlučně nebo podstatně zeměpisným prostředím, čítaje v to činitele přírodní a činitele lidské.

2. Zemí původu je ta země, jejíž jméno nebo jméno její krajiny nebo místa tvoří označení původu, které poskytlo výrobku jeho obecnou známost.“

5 Označení původu BUD (označení původu č. 598) bylo na základě Lisabonské dohody zapsáno u WIPO dne 10. března 1975 pro pivo.

Právo Společenství

Akt o přistoupení

6 Podle článku 20 aktu o přistoupení:

„Akty uvedené v seznamu v příloze II tohoto aktu se upravují podle této přílohy.“

7 V příloze II aktu o přistoupení, nazvané „Seznam uvedený v článku 20 aktu o přistoupení“, kapitola 6, A, bod 18 stanoví:

„31996 R 1107: Nařízení Komise (ES) č. 1107/96 ze dne 12. června 1996 o zápisu zeměpisných označení a označení původu podle postupu stanoveného v článku 17 nařízení Rady (EHS) č. 2081/92 (Úř. věst. L 148 […], s. 1), ve znění:

[…]

– 32002 R 1829: nařízení Komise (ES) č. 1829/2002 ze dne 14. [října] 2002 (Úř. věst. L 277 […], s. 10).

a) V článku 1 se doplňuje nový pododstavec, který zní:

‚Názvy »Budějovické pivo«, »Českobudějovické pivo« a »Budějovický měšťanský var« se zapisují jako chráněná zeměpisná označení (CHZO) a zařazují se do přílohy v souladu se specifikacemi předloženými Komisi. Tím není dotčena žádná ochranná známka piva ani jiná práva existující v Evropské unii ke dni přistoupení.‘

b) V příloze v části B se pod nadpis ‚Pivo‘ doplňují nové položky, které znějí:

‚ČESKÁ REPUBLIKA:

– Budějovické pivo (CHZO)

– Českobudějovické pivo (CHZO)

– Budějovický měšťanský var (CHZO)‘.“

Nařízení (EHS) č. 2081/92

8 Sedmý bod odůvodnění nařízení Rady (EHS) č. 2081/92 ze dne 14. července 1992 o ochraně zeměpisných označení a označení původu zemědělských produktů a potravin (Úř. věst. L 208, s. 1; Zvl. vyd. 03/13, s. 4) uvádí:

„[…] že mezi vnitrostátními postupy při zavádění zapsaných označení původu a zeměpisných označení existují rozdíly; že je třeba upravit společný postup v rámci Společenství; že rámec předpisů Společenství o ochraně umožní rozvoj zeměpisných označení a označení původu, neboť zavedení jednotnějších postupů zajistí poctivou soutěž mezi producenty produktů nesoucích tato označení a zvýší v očích spotřebitele důvěryhodnost těchto produktů.“

9 Články 5 až 7 nařízení č. 2081/92 stanoví postup zápisu zeměpisných označení a označení původu uvedených v článku 2 tohoto nařízení, takzvaný „běžný postup“. Podle čl. 5 odst. 4 uvedeného nařízení se žádost o zápis musí zaslat členskému státu, ve kterém leží dotyčná zeměpisná oblast. Tento členský stát podle čl. 5 odst. 5 prvního pododstavce téhož nařízení ověří, zda je žádost oprávněná, a postoupí ji Komisi Evropských společenství.

10 Vzhledem k tomu, že průzkum žádosti o zápis Komisí vyžaduje určitý čas a že do okamžiku, než bude vydáno rozhodnutí týkající se zápisu názvu, je třeba připustit, že členský stát poskytne přechodnou vnitrostátní ochranu, nařízení Rady (ES) č. 535/97 ze

dne 17. března 1997, kterým se mění nařízení (EHS) č. 2081/92 (Úř. věst. L 83, s. 3; Zvl. vyd. 03/20, s. 352), vložilo za čl. 5 odst. 5 první pododstavec nařízení č. 2081/92 následující text:

„Tento členský stát může přechodně poskytnout na vnitrostátní úrovni ochranu ve smyslu tohoto nařízení pro název postoupený předepsaným způsobem, a popřípadě období pro přizpůsobení, které začíná běžet dnem takového postoupení; […]

Tato přechodná vnitrostátní ochrana končí dnem, ke kterému bude učiněno rozhodnutí o zápisu podle tohoto nařízení. […]

Za důsledky takové vnitrostátní ochrany v případech, kdy určitý název není zapsán podle tohoto nařízení, nese odpovědnost výhradně dotyčný členský stát.

Opatření přijatá členskými státy podle druhého pododstavce mají účinek pouze na vnitrostátní úrovni a nesmějí ovlivnit obchod uvnitř Společenství.“

11 Článek 17 nařízení č. 2081/92 zavádí postup zápisu, který se použije na zápis označení, která k datu vstupu tohoto nařízení v platnost již existovala, takzvaný „zjednodušený postup“. Toto ustanovení zejména stanoví, že členské státy do šesti měsíců od vstupu nařízení č. 2081/92 v platnost sdělí Komisi označení, která chtějí z tohoto titulu zapsat.

12 Aby byla zohledněna zejména skutečnost, že první návrh zápisu zeměpisných označení a označení původu, který Komise měla vypracovat podle čl. 17 odst. 2 nařízení č. 2081/92, byl Radě Evropské unie předložen až v březnu 1996, kdy již převážná část přechodného období pěti let stanoveného v čl. 13 odst. 2 téhož nařízení uplynula, nařízení č. 535/97, které vstoupilo v platnost dne 28. března 1997, nahradilo posledně uvedený odstavec následujícím zněním:

„Odchylně od odst. 1 písm. a) a b) si mohou členské státy zachovat vnitrostátní systémy, které umožňují používat názvy zapsané podle článku 17 po dobu nejvýše pěti let ode dne zveřejnění zápisu, pokud:

– byly produkty uvedeny v souladu s právem na trh pod tímto označením nejméně pět let přede dnem vyhlášení tohoto nařízení,

– podniky v souladu s právem uváděly produkty na trh za nepřetržitého užívání těchto názvů po dobu uvedenou v první odrážce,

– z označování jasně vyplývá skutečný původ produktu.

Tato výjimka však nemůže vést k volnému uvádění produktů na trh v členském státě, kde jsou tyto názvy zakázány.“

13 Článek 1 bod 15 nařízení Rady (ES) č. 692/2003 ze dne 8. dubna 2003, kterým se mění nařízení (EHS) č. 2081/92 (Úř. věst. L 99, s. 1; Zvl. vyd. 03/38, s. 454), stanoví:

„Ustanovení čl. 13 odst. 2 a článek 17 se zrušují. Ustanovení těchto článků se však i nadále používají pro zapsané názvy nebo názvy, u kterých byla podána žádost o zápis postupem stanoveným v článku 17 před vstupem tohoto nařízení v platnost."

Nařízení č. 510/2006

14 Nařízení č. 2081/92, které bylo naposled změněno nařízením Rady (ES) č. 806/2003 ze dne 14. dubna 2003 (Úř. věst. L 122, s. 1; Zvl. vyd. 01/04, s. 301), bylo zrušeno na základě článku 19 nařízení č. 510/2006. Posledně uvedené nařízení vstoupilo v platnost dnem, kdy bylo zveřejněno v *Úředním věstníku Evropské unie,* tedy dne 31. března 2006.

15 Šestý bod odůvodnění nařízení č. 510/2006 uvádí:

„Je třeba upravit přístup Společenství, pokud jde o označení původu a zeměpisná označení. Rámec pravidel Společenství o systému ochrany umožňuje rozvoj zeměpisných označení a označení původu, neboť díky jednotnějšímu přístupu zajišťuje rovné podmínky hospodářské soutěže mezi producenty produktů nesoucích tato označení a v očích spotřebitelů zvyšuje důvěryhodnost těchto produktů."

16 Podle devatenáctého bodu odůvodnění tohoto nařízení:

„Názvům, které již byly zapsány podle nařízení […] č. 2081/92 […] ke dni vstupu tohoto nařízení v platnost, by měla být nadále poskytována ochrana podle tohoto nařízení a měly by být automaticky zařazeny do rejstříku. […]“

17 Článek 1 uvedeného nařízení, nazvaný „Oblast působnosti“, ve svých odstavcích 1 a 2 stanoví:

„1. Toto nařízení stanoví pravidla na ochranu označení původu a zeměpisných označení zemědělských produktů určených pro lidskou spotřebu, které jsou uvedeny v příloze I Smlouvy, a potravin, které jsou uvedeny v příloze I tohoto nařízení, jakož i zemědělských produktů, které jsou uvedeny v příloze II tohoto nařízení.

[…]

2. Tímto nařízením nejsou dotčeny další zvláštní předpisy Společenství.“

18 Příloha I téhož nařízení, nazvaná „Potraviny uvedené v čl. 1 odst. 1“, uvádí „pivo“ ve své první odrážce.

19 Článek 2 nařízení č. 510/2006, nazvaný „Označení původu a zeměpisné označení“, ve svých odstavcích 1 a 2 stanoví:

„1. Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

a) ‚označením původu‘ název regionu, určitého místa nebo ve výjimečných případech země, který se používá k označení zemědělského produktu nebo potraviny:

– které pocházejí z tohoto regionu, určitého místa nebo země,

– jejichž jakost nebo vlastnosti jsou převážně nebo výlučně dány zvláštním zeměpisným prostředím zahrnujícím přírodní a lidské činitele a

– jejichž produkce, zpracování a příprava probíhá ve vymezené zeměpisné oblasti;

b) ‚zeměpisným označením‘ název regionu, určitého místa nebo ve výjimečných případech země, který se používá k označení zemědělského produktu nebo potraviny:

– pocházející[ch] z tohoto regionu, určitého místa nebo země a

– mající[ch] určitou jakost, pověst nebo jinou vlastnost, kterou lze přičíst tomuto zeměpisnému původu, a

– jejichž produkce, zpracování a příprava probíhá ve vymezené zeměpisné oblasti.

2. Za označení původu nebo zeměpisná označení se rovněž považují tradiční zeměpisné nebo nezeměpisné názvy pro zemědělský produkt nebo potravinu, které splňují podmínky uvedené v odstavci 1.“

20 Článek 4 odst. 1 tohoto nařízení stanoví:

„Aby byly způsobilé pro užívání chráněného označení původu (CHOP) nebo chráněného zeměpisného označení (CHZO), musí zemědělský produkt nebo potravina vyhovovat specifikaci produktu.“

21 Články 5 až 7 nařízení č. 510/2006 stanovují postup zápisu zeměpisných označení a označení původu uvedených v článku 2 tohoto nařízení. Podle čl. 5 odst. 4 uvedeného nařízení, pokud se žádost o zápis do rejstříku týká zeměpisné oblasti v určitém členském státě, zašle se žádost tomuto členskému státu. V souladu s čl. 5 odst. 5 téhož nařízení tento členský stát zahájí vnitrostátní řízení o námitce a následně přijme rozhodnutí o této žádosti. V případě příznivého rozhodnutí uvedený členský stát předá Komisi dokumenty uvedené v odstavci 7 uvedeného článku 5 za účelem konečného rozhodnutí přijatého v rámci postupu upraveného články 6 a 7 nařízení č. 510/2006, který zahrnuje zejména námitkové řízení.

22 Podle čl. 5 odst. 6 tohoto nařízení:

„S účinkem ode dne postoupení žádosti Komisi, ale pouze na přechodnou dobu, může členský stát poskytnout názvu na vnitrostátní úrovni ochranu podle tohoto nařízení a případně povolit období na přizpůsobení.

Období na přizpůsobení podle prvního pododstavce se poskytne pouze za podmínky, že dotyčné podniky zákonně uváděly dané produkty na trh a používaly dotyčné názvy nepřetržitě po dobu nejméně pěti uplynulých let a upozornily na tuto skutečnost během vnitrostátního řízení o námitce podle odst. 5 prvního pododstavce.

Tato přechodná vnitrostátní ochrana skončí dnem přijetí rozhodnutí o zápisu do rejstříku podle tohoto nařízení.

Pokud název do rejstříku podle tohoto nařízení zapsán není, nese následky přechodné vnitrostátní ochrany pouze dotyčný členský stát.

Opatření přijatá členskými státy podle prvního pododstavce jsou účinná pouze na vnitrostátní úrovni a nemají vliv na obchod uvnitř Společenství ani na mezinárodní obchod.“

23 Článek 13 odst. 1 téhož nařízení stanoví:

„1. Zapsané názvy jsou chráněné proti:

a) jakémukoli přímému či nepřímému obchodnímu použití zapsaného názvu pro produkty, na které se zápis nevztahuje, jsou-li tyto produkty srovnatelné s produkty zapsanými pod tímto názvem, nebo pokud používání tohoto názvu umožňuje těžit z dobré pověsti chráněného názvu;

b) jakémukoli zneužití, napodobení nebo připomenutí, a to i tehdy, je-li uveden skutečný původ produktu nebo je-li chráněný název přeložen nebo doprovázen výrazy jako ‚druh', ‚typ', ‚metoda', ‚na způsob', ‚napodobeno' nebo podobnými výrazy;

[…]"

Nařízení č. 918/2004

24 Druhý až čtvrtý bod odůvodnění nařízení č. 918/2004 uvádějí:

„(2) Ustanovení čl. 5 odst. 5 nařízení Rady (EHS) č. 2081/92 však stanoví, že členské státy mohou přechodně zajišťovat vnitrostátní ochranu zeměpisných označení

a označení původu ode dne zaslání žádostí o registraci zeměpisných označení a označení původu Komisi. Pokud název není registrován na úrovni Společenství, za důsledky této vnitrostátní ochrany plně odpovídá dotyčný členský stát.

(3) Po přistoupení České republiky, Estonska, Kypru, Litvy, Lotyšska, Maďarska, Malty, Polska, Slovenska a Slovinska mohou být zeměpisná označení a označení původu těchto zemí (dále jen ‚nové členské státy') registrována na úrovni Společenství podle článku 5 nařízení (EHS) č. 2081/92 a chráněna podle článku 13.

(4) Pro usnadnění předkládání žádostí nových členských států Komisi a pro zajištění trvalé ochrany příslušných zeměpisných označení a označení původu je třeba, aby tyto členské státy přijaly opatření pro zachování vnitrostátní ochrany, která existovala dne 30. dubna 2004, a to až do přijetí rozhodnutí podle článku 6 nařízení (EHS) č. 2081/92, pokud žádost o registraci podle tohoto nařízení byla zaslána Komisi do 31. října 2004."

25 Článek 1 nařízení č. 918/2004 stanoví:

„Vnitrostátní ochranu zeměpisných označení a označení původu ve smyslu nařízení (EHS) 2081/92, která dne 30. dubna 2004 existovala v České republice, Estonsku, na Kypru, v Litvě, Lotyšsku, Maďarsku, na Maltě, v Polsku, na Slovensku a ve Slovinsku, mohou tyto členské státy zachovat do 31. října 2004.

Pokud je žádost o registraci podle nařízení (EHS) č. 2081/92 předložena Komisi do 31. října 2004, může být uvedená ochrana zachována do přijetí rozhodnutí v souladu s článkem 6 uvedeného nařízení.

V případech, kdy tento název není registrován na úrovni Společenství, za důsledky uvedené vnitrostátní ochrany plně odpovídá dotyčný členský stát."

Vnitrostátní právo

Dvoustranná smlouva

26 Dne 11. června 1976 uzavřely Rakouská republika a Československá socialistická republika smlouvu o ochraně údajů o původu, označení původu a jiných označení zemědělských a průmyslových výrobků odkazujících na původ (dále jen „dvoustranná smlouva").

27 Po svém schválení a ratifikaci byla dvoustranná smlouva zveřejněna v *Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich* ze dne 19. února 1981 (BGBl. 75/1981). V souladu se svým čl. 16 odst. 2 dvoustranná smlouva vstoupila v platnost dne 26. února 1981 na dobu neurčitou.

28 Článek 1 dvoustranné smlouvy stanoví:

„Každý ze smluvních států se zavazuje učinit veškerá opatření nutná k tomu, aby účinným způsobem chránil proti nekalé soutěži v obchodním styku údaje o původu, označení původu a jiná označení zemědělských a průmyslových výrobků, odkazujících na původ, která spadají pod skupiny uvedené v článku 5 a jsou blíže označena v Dohodě podle článku 6, jakož i jména a vyobrazení zmíněná v článcích 3, 4 a 8 odstavci 2.“

29 Podle článku 2 dvoustranné smlouvy:

„Pod údaji o původu, označeními původu a jinými označeními odkazujícími na původ se ve smyslu této Smlouvy rozumí všechny odkazy, které se přímo nebo nepřímo vztahují na původ výrobku. Takový odkaz tvoří v zásadě zeměpisné označení. Mohou jej tvořit i jiné údaje, jestliže příslušné obchodní kruhy země původu v nich spatřují v souvislosti s takto označeným výrobkem odkaz na zemi, kde byl výrobek zhotoven. Uvedená označení mohou vedle odkazu na původ z určité zeměpisné oblasti obsahovat též údaje o jakosti příslušného výrobku. Tyto zvláštní vlastnosti výrobků jsou podmíněny výhradně nebo převážně zeměpisnými nebo lidskými činiteli.“

30 Článek 3 odst. 1 dvoustranné smlouvy stanoví:

„[…] československá označení uvedená v Dohodě podle článku 6 se vyhrazují v Rakouské republice výhradně československým výrobkům.“

31 Článek 5 odst. 1 bod B.2 dvoustranné smlouvy zmiňuje pivo ve skupinách českých výrobků, na které se vztahuje ochrana zavedená touto smlouvou.

32 Podle článku 6 dvoustranné smlouvy:

„Označení jednotlivých výrobků, která splňují předpoklady článků 2 a 5, která požívají ochrany podle této smlouvy, a nejsou tudíž označeními druhu, budou uvedena v Dohodě, již uzavřou vlády obou smluvních států."

33 Článek 7 dvoustranné smlouvy zní následovně:

„1. Budou-li se jména a označení chráněná podle článků 3, 4, 6 a článku 8 odstavce 2 této smlouvy užívat v obchodním styku v rozporu s těmito ustanoveními pro výrobky, zejména pro jejich úpravu nebo balení, nebo na účtech, přepravních dokladech nebo jiných obchodních papírech nebo v reklamě, použijí se všechna soudní a správní opatření, která podle zákonodárství smluvního státu, v němž se uplatňuje ochrana, přicházejí v úvahu pro potírání nekalé soutěže nebo pro potlačení nepřípustných označení, a to za předpokladů stanovených v tomto zákonodárství a podle ustanovení článku 9.

2. Pokud je v obchodním styku nebezpečí záměny, použije se odstavec 1 též tehdy, jestliže se označení chráněná podle této smlouvy užívají v pozměněné formě nebo pro jiné výrobky, než pro které jsou určena v Dohodě podle článku 6.

3. Odstavec 1 se použije tehdy, jestliže se označení chráněná podle této smlouvy užívají v překladu nebo s odkazem na skutečný původ nebo s dovětky ‚druh', ‚typ', ‚způsob', ‚napodobení' nebo podobně.

4. Odstavec 1 se nepoužije pro překlady označení jednoho smluvního státu, jestliže překlad do jazyka druhého smluvního státu je slovem hovorové řeči."

Dvoustranná dohoda

34 V souladu s článkem 6 dvoustranné smlouvy byla dne 7. června 1979 uzavřena dohoda o provádění této smlouvy (dále jen „dvoustranná dohoda", a společně s dvoustrannou smlouvou dále jen „dotčené dvoustranné smlouvy").

35 Příloha B dvoustranné dohody uvádí:

„Československá označení zemědělských a průmyslových výrobků

[…]

B Výživa a zemědělství (bez vín)

[…]

2. Pivo

Česká socialistická republika

[…]

Bud

Budějovické pivo

Budějovické pivo – Budvar

Budějovický Budvar

[…]“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

36 Ve sporu v původním řízení již byl vydán rozsudek ze dne 18. listopadu 2003, Budějovický Budvar (C-216/01, Recueil, s. I-13617), ve kterém Soudní dvůr, kterému

byla věc předložena týmž předkládajícím soudem, jako je soud, který podal žádost o rozhodnutí o předběžné otázce v projednávané věci, rozhodl takto:

„1) Článek 28 ES a nařízení […] č. 2081/92 […], ve znění nařízení […] č. 535/97 […], nebrání použití ustanovení dvoustranné smlouvy uzavřené mezi členským státem a třetí zemí, podle kterého je prostému a nepřímému údaji o zeměpisném původu této třetí země v členském státu dovozu poskytována ochrana, která je nezávislá na jakémkoli nebezpečí uvedení v omyl, a podle kterého může být znemožněn dovoz zboží, které bylo v jiném členském státě legálně uvedeno na trh.

2) Článek 28 ES brání použití ustanovení dvoustranné smlouvy uzavřené mezi členským státem a třetí zemí, podle kterého je názvu, který v této třetí zemi ani přímo, ani nepřímo neodkazuje na zeměpisný původ jím označeného produktu, poskytnuta v členském státě dovozu ochrana, která je nezávislá na jakémkoli nebezpečí uvedení v omyl, a podle kterého může být znemožněn dovoz zboží, které bylo v jiném členském státě legálně uvedeno na trh.

3) Článek 307 první pododstavec ES musí být vykládán v tom smyslu, že umožňuje soudu členského státu, s výhradou ověření, která musí tento soud provést s ohledem zejména na skutečnosti uvedené v tomto rozsudku, aby použil ustanovení takových dvoustranných smluv, jako jsou smlouvy dotčené v původním řízení, uzavřené mezi tímto státem a třetí zemí, které obsahují ochranu názvu z této třetí země, i když se tato ustanovení ukáží být v rozporu s pravidly Smlouvy o ES, z důvodu, že jde o povinnost, která vyplývá ze smluv uzavřených přede dnem přistoupení dotyčného členského státu k Evropské unii. Do doby, než jeden z prostředků uvedených v čl. 307 druhém pododstavci ES umožní odstranit případné neslučitelnosti mezi smlouvou uzavřenou před takovým přistoupením a uvedenou Smlouvou, první pododstavec uvedeného článku povoluje, aby tento stát i nadále používal takovou smlouvu, pokud obsahuje povinnosti, které je povinen plnit na základě mezinárodního práva.“

37 V bodech 28 až 42 výše uvedeného rozsudku Budějovický Budvar byl spor v původním řízení shrnut následovně:

„28 Podnik Budvar uvádí na trh pivo, zejména pod ochrannými známkami Budějovický Budvar a Budweiser Budvar, a vyváží pivo s názvem ‚Budweiser Budvar' zvláště do Rakouska.

29 Společnost Ammersin uvádí na trh zejména pivo s ochrannou známkou American Bud vyráběné pivovarem Anheuser-Busch, které nakupuje od firmy Josef Sigl KG (dále jen ‚firma Josef Sigl'), se sídlem v Obertrum (Rakousko), výhradního dovozce uvedeného piva do Rakouska.

30 Návrhem na zahájení řízení ze dne 22. července 1999 podnik Budvar předkládající soud požádal, aby společnosti Ammersin uložil, aby se na rakouském území v rámci své obchodní činnosti zdržela užívání označení Bud nebo podobných označení, která by mohla vést k záměně, co se týče piva nebo podobného zboží či souvisejícího s těmito produkty, ledaže by se jednalo o produkty podniku Budvar. Krom toho podnik Budvar navrhl, aby byla zrušena veškerá označení, která by byla v rozporu s tímto zákazem, jakož i aby byly předloženy účty a zveřejněn rozsudek. Kromě žaloby byl podán i návrh na vydání předběžných opatření.

31 Žaloba podniku Budvar ve věci samé je založena v podstatě na dvou odlišných právních základech.

32 Zaprvé podnik Budvar uvádí, že ochranná známka American Bud, zapsaná jako ochranná známka pro společnost Anheuser-Busch, se podobá jejím vlastním prioritním ochranným známkám, které požívají ochrany v Rakousku, a sice Budweiser, Budweiser Budvar a Bud, přičemž to může vést k záměně ve smyslu právních předpisů proti nekalé soutěži.

33 Zadruhé podnik Budvar uvádí, že užívání označení American Bud pro pivo pocházející z jiného státu, než je Česká republika, je v rozporu s ustanoveními dvoustranné smlouvy, neboť označení Bud, uvedené v příloze B dvoustranné dohody, je chráněným označením v souladu s článkem 6 uvedené smlouvy, které je tedy vyhrazeno výlučně pro české produkty.

34 Dne 15. října 1999 předkládající soud nařídil předběžná opatření požadovaná podnikem Budvar.

35 Opravnému prostředku podanému společností Ammersin proti uvedeným opatřením u Oberlandesgericht Wien (Rakousko) vyhověno nebylo a kasační opravný prostředek u Oberster Gerichtshof (Rakousko) byl zamítnut. Řízení o předběžném opatření bylo ukončeno a Handelsgericht Wien nyní rozhoduje ve věci samé.

36 Předkládající soud poznamenává, že před podáním žaloby ve věci v původním řízení podnik Budvar již u Landesgericht Salzburg (Rakousko) podal žalobu, která je jak z hlediska svého předmětu, tak základu totožná s žalobou podanou ve věci v původním řízení, ale směřuje proti firmě Josef Sigl.

37 V této souběžně probíhající věci Landesgericht Salzburg nařídil požadovaná předběžná opatření a Oberlandesgericht Linz (Rakousko) nevyhověl odvolání podanému proti tomuto usnesení. Usnesením ze dne 1. února 2000 Oberster Gerichtshof zamítl opravný prostředek ‚Revision' proti usnesení vydanému v rámci odvolání a předběžná opatření potvrdil.

38 Předkládající soud uvádí, že toto usnesení Oberster Gerichtshof je založeno v podstatě na následujících úvahách.

39 Oberster Gerichtshof, který omezil svůj přezkum na důvod vycházející z dvoustranné smlouvy, měl za to, že zákaz požadovaný vůči žalované firmě Josef Sigl může představovat překážku volnému pohybu zboží ve smyslu článku 28 ES.

40 Měl však za to, že tato překážka je s článkem 28 ES slučitelná, neboť ochrana označení Bud, jak je stanovena v dvoustranné smlouvě, spadá do ochrany průmyslového a obchodního vlastnictví ve smyslu článku 30 ES.

41 Podle předkládajícího soudu se zdá, že Oberster Gerichtshof rozhodl, že označení Bud je ‚prostým zeměpisným údajem nebo nepřímým údajem o původu', tedy údajem, který nepředpokládá, že byly dodrženy takové záruky související s označením původu, jako jsou produkce, při níž je třeba dodržet jakostní nebo výrobní normy, které přijímají a kontrolují příslušné orgány, nebo zvláštní vlastnosti produktu. Označení Bud krom toho požívá ‚absolutní ochrany', to znamená ochrany nezávislé na jakémkoli nebezpečí záměny nebo uvedení v omyl.

42 S ohledem na argumenty rozvinuté před předkládajícím soudem má tento soud za to, že přetrvává důvodná pochybnost, co se týče odpovědí na otázky práva Společenství, které vyvolává věc v původním řízení, zejména proto, že judikatura Soudního dvora neumožňuje určit, zda takzvané ‚prosté' údaje o zeměpisném původu, které nevyvolávají nebezpečí uvedení v omyl, spadají rovněž pod ochranu průmyslového a obchodního vlastnictví ve smyslu článku 30 ES."

38 V předkládacím rozhodnutí shrnuje předkládající soud vývoj, ke kterému došlo od vyhlášení výše uvedeného rozsudku Budějovický Budvar, následovně.

39 Rozsudkem ze dne 8. prosince 2004 předkládající soud žalobu podniku Budvar zamítl, když vycházel ze zjištění, že název „Bud“ není údajem o původu, jelikož obyvatelstvo v České republice si tento název nespojí s určitým místem v České republice a že tento název nebyl nikdy v této zemi užíván k označení místa. Předkládající soud z toho vyvodil, že ochrana uvedeného názvu dotčenými dvoustrannými smlouvami je neslučitelná s článkem 28 ES. Tento rozsudek byl potvrzen rozsudkem Oberlandesgericht Wien ze dne 21. března 2005.

40 Usnesením ze dne 29. listopadu 2005 však Oberster Gerichtshof rozhodnutí nižších soudů zrušil a věc vrátil předkládajícímu soudu, aby rozhodl znovu poté, co řízení doplní.

41 Podle Oberster Gerichtshof otázka, zda název „Bud“ označuje region nebo místo na území České republiky, musí být posouzena společně s kritérii prostého a nepřímého údaje o původu.

42 S ohledem na body 54 a 101 výše uvedeného rozsudku Budějovický Budvar je třeba přezkoumat, zda název „Bud“ je přinejmenším způsobilý informovat spotřebitele o tom, že takto označený produkt pochází z určitého místa, určitého regionu nebo určité země. Je tedy třeba si položit otázku, zda spotřebitelé tento název, spojený s pivem, pochopí jako prostý nebo nepřímý údaj o zeměpisném původu. Předkládající soud přitom tuto otázku ještě nepřezkoumal.

43 Dále rozsudkem ze dne 23. března 2006 předkládající soud, který vycházel hlavně z výsledků ankety týkající se mínění spotřebitelů sdělených společností Anheuser-Busch, žalobu podniku Budvar znovu zamítl z důvodu, že čeští spotřebitelé název „Bud“ ve spojení s pivem nechápou jako údaj o původu.

44 Oberlandesgericht Wien však tento rozsudek zrušil rozsudkem ze dne 10. července 2006, a věc znovu vrátil předkládajícímu soudu, především z důvodu, že předkládající soud musí doplnit řízení vzhledem k tomu, že nevyhověl návrhu na dokazování podanému podnikem Budvar, jehož předmětem je posudek soudního znalce po provedení ankety u relevantní skupiny obyvatelstva, který se má omezit na následující otázky:

– zda si čeští spotřebitelé spojují název „Bud“ s pivem;

– zda, když si sami spojí název „Bud“ s pivem nebo na základě spojitosti uvedené znalcem mezi tímto názvem a pivem, uvedený název pochopí jako odkaz na to, že pivo pochází z určité oblasti, určitého regionu nebo určité země, a

– v případě kladné odpovědi na předcházející otázku, s jakým místem, jakým regionem nebo jakou zemí si spojují název „Bud“ ve vztahu s pivem.

45 Předkládající soud se domnívá, že je třeba předložit novou žádost o rozhodnutí o předběžné otázce.

46 Zaprvé, jak ukazuje průběh řízení po vyhlášení výše uvedeného rozsudku Budějovický Budvar, existují nejasnosti týkající se dosahu tohoto rozsudku.

47 Nejprve vyvstává otázka, zda body 54 a 101 uvedeného rozsudku mají být chápány v tom smyslu, že za účelem určení, zda lze mít za to, že určitý název představuje prostý a nepřímý údaj o původu, který může být slučitelný s článkem 28 ES, je pouze třeba zjistit, zda podle skutkových okolností a pojmového chápání existujících v České republice název „Bud" označuje region anebo místo na území tohoto státu, nebo zda je třeba spíše přezkoumat, zda tento název ve spojení s produktem, který je jím označen, v projednávaném případě pivem, je způsobilý spotřebitele informovat o tom, že výrobek, který je jím označen, pochází z určitého místa, určitého regionu nebo určité země, aniž by bylo nezbytné, aby podle uvedených okolností a pojmového chápání uvedený název označoval sám o sobě takové místo, takový region nebo takovou zemi.

48 Dále nejasnost přetrvává rovněž ohledně metody, kterou musí předkládající soud použít k tomu, aby s ohledem na kritéria, která tak musí uplatnit, určil, zda dotčený název představuje prostý a nepřímý údaj o původu. Vyvstává zvláště otázka, zda je nezbytné provést anketu a jaký stupeň souhlasu je požadován.

49 Konečně se předkládající soud domnívá, že s ohledem na odkaz učiněný v bodě 101 výše uvedeného rozsudku Budějovický Budvar na skutkové okolnosti existující v České republice vyvstává otázka, zda je třeba konkrétní požadavky vyžadovat jak s ohledem na vlastnosti, tak na dobu užívání názvu „Bud". Je třeba si zvláště klást otázku, zda byl tento název užíván jako zeměpisné označení, nebo jako ochranná známka. Podle předkládajícího soudu je v tomto ohledu nesporné, že žádný jiný podnik se sídlem v České republice kromě podniku Budvar neužíval název „Bud" a že podnik Budvar tento název užíval jako ochrannou známku, a nikoli jako údaj o původu.

50 Zadruhé se podle předkládajícího soudu skutkový a právní kontext sporu v původním řízení podstatně změnil v porovnání s kontextem existujícím v době, kdy tento soud Soudnímu dvoru předložil žádost o rozhodnutí o předběžné otázce, v rámci níž byl vydán výše uvedený rozsudek Budějovický Budvar.

51 V tomto ohledu se předkládající soud domnívá, že podle situace existující v zemi původu, a sice České republice, je název „Bud“ chráněn jako označení původu. V návaznosti na zápis tohoto názvu u WIPO na základě Lisabonské dohody byla tato ochrana rozšířena na jiné státy, rovněž smluvní strany této dohody.

52 Podmínky ochrany tohoto označení původu přitom odpovídají podmínkám ochrany, kterých požívají taková označení původu, která jsou definována v čl. 2 odst. 1 písm. a) nařízení č. 510/2006. Není tedy již možné vycházet z předpokladu, že název „Bud“ představuje prostý a nepřímý údaj o původu, na který se uvedené nařízení nevztahuje.

53 To je potvrzeno aktem o přistoupení, jelikož tento akt chrání tři údaje o původu týkající se piva vyráběného ve městě České Budějovice, a sice „Budějovické pivo“, „Česko-budějovické pivo“ a „Budějovický měšťanský var“, které označují silné pivo s názvem „Bud Super Strong“.

54 Vzhledem k této nové situaci vyvstávají dvě otázky.

55 Zaprvé vyvstává otázka, ke které se Soudní dvůr ještě nevyjádřil, a sice zda nařízení č. 510/2006 má konečný charakter v tom smyslu, že brání ochraně stanovené vnitrostátním právem nebo dvoustrannou smlouvou pro názvy, jako je označení původu „Bud“, o jejichž zápis nebylo požádáno v souladu s tímto nařízením, avšak které v zásadě spadají do věcné působnosti tohoto nařízení (dále jen „vyčerpávající“ charakter nařízení č. 510/2006).

56 Předkládající soud se domnívá, že nařízení č. 918/2004 je zjevně založeno na takovém vyčerpávajícím charakteru, jelikož stanoví přechodné ochranné období, během něhož může být vnitrostátní ochrana označení původu a zeměpisných označení zachována.

57 I kdyby však bylo rozhodnuto, že nařízení č. 510/2006 takový vyčerpávající charakter nemá, předkládající soud se domnívá, že by bylo ještě třeba přezkoumat, zda v každém případě toto nařízení brání rozšíření ochrany označení původu na jiné členské státy, pokud by se mělo za to, že uvedené nařízení má vyčerpávající charakter, pokud jde o přeshraniční ochranu v rámci Evropské unie.

58 Zadruhé vyvstává otázka vyčerpávajícího charakteru ochrany, kterou akt o přistoupení přiznává pivům vyráběným ve městě České Budějovice ve formě zeměpisných označení „Budějovické pivo“, „Českobudějovické pivo“ a „Budějovický měšťanský var“ chráněných na základě nařízení č. 510/2006. Takový vyčerpávající charakter by znamenal, že existence takové ochrany brání zachování takového jiného názvu, jako je „Bud“, kterým je označováno rovněž pivo vyráběné v tomto městě, chráněného jako označení původu na základě vnitrostátního práva.

59 I kdyby takový vyčerpávající charakter uznán nebyl, by bylo ještě třeba přezkoumat, zda existence ochrany uvedených tří názvů brání přinejmenším rozšíření vnitrostátní ochrany takového jiného zeměpisného označení, jako je „Bud“, na jiné členské státy prostřednictvím dvoustranných smluv uzavřených mezi členskými státy.

60 Za těchto podmínek se Handelsgericht Wien, který měl za to, že řešení sporu, který mu byl předložen, závisí na výkladu práva Společenství, rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Soudní dvůr ve [výše uvedeném rozsudku Budějovický Budvar] pro připuštění slučitelnosti ochrany názvu jako zeměpisného označení, které v zemi původu není ani názvem místa ani názvem regionu, s článkem 28 ES uvedl požadavky, podle kterých takový název musí:

– na základě skutkových okolností a

– pojmového chápání, které existuje v zemi původu, označovat region nebo místo v tomto státě

– a jeho ochrana musí být odůvodněna podle kritérií článku 30 ES.

Znamenají tyto požadavky, že:

– název jako takový plní konkrétní funkci zeměpisného označení určitého místa nebo regionu, nebo stačí, aby název byl ve spojení s produktem, který je jím označen, způsobilý upozornit spotřebitele na to, že tento produkt pochází z určitého místa nebo regionu v zemi původu?

– se u těchto tří podmínek jedná o kumulativní podmínky, které je nutno zkoumat odděleně?

– pro zjištění pojmového chápání v zemi původu je nutno provést anketu mezi spotřebiteli – a v případě kladné odpovědi – je pro ochranu požadován nízký, střední nebo vysoký stupeň známosti a rozpoznatelnosti?

– název byl v zemi původu skutečně užíván jako zeměpisné označení více podniky, a nikoli pouze jediným podnikem, a užívání jako ochranné známky jedním jediným podnikem brání ochraně?

2) Vede okolnost, že název nebyl oznámen během šestiměsíční lhůty stanovené v nařízení č. 918/2004 a o jeho zápis nebylo v rámci nařízení č. 510/2006 požádáno ani jinak, k tomu, že se existující vnitrostátní ochrana nebo každopádně ochrana, která byla prostřednictvím dvoustranné smlouvy rozšířena do jiného členského státu, stává neúčinnou, jestliže název podle vnitrostátního práva státu původu představuje kvalifikované zeměpisné označení ve smyslu nařízení č. 510/2006?

3) Má okolnost, že v rámci aktu o přistoupení byla [jedním] členským státem požadována podle nařízení č. 510/2006 ochrana několika kvalifikovaných zeměpisných označení pro určitou potravinu, za důsledek, že vnitrostátní nebo každopádně prostřednictvím dvoustranné smlouvy do jiného členského státu rozšířená ochrana jiného názvu pro stejný produkt již nadále nesmí být zachována a nařízení č. 510/2006 má v tomto rozsahu [vyčerpávající] účinek?“

K předběžným otázkám

K první otázce

K přípustnosti

61 Podle podniku Budvar je třeba zabývat se otázkou, zda první otázka není hypotetická, a tedy nepřípustná, jelikož podle předkládajícího soudu již nelze použít předpoklad, z něhož vycházel, a sice že slovo „Bud“, tak jak je chráněno dotčenými dvoustrannými smlouvami, představuje název, který je prostým a nepřímým údajem o zeměpisném původu, který nespadá pod označení, na něž se vztahuje nařízení č. 2081/92, což je stanovisko, které již ostatně přijal Oberster Gerichtshof, a bylo tedy přejato Soudním dvorem jakožto předpoklad vnitrostátního práva uvedený v první otázce položené ve věci, ve které byl vydán výše uvedený rozsudek Budějovický Budvar (viz body 41, 54 a 77 uvedeného rozsudku).

62 Jak již totiž bylo uvedeno v bodech 51 a 52 tohoto rozsudku, předkládající soud se domnívá, že je třeba v současné době vycházet z domněnky, podle níž je v České republice název „Bud“ chráněn jako takzvané kvalifikované označení původu, a sice označení původu spadající do rozsahu působnosti nařízení č. 510/2006, přičemž rozsah působnosti je zde v tomto ohledu totožný s rozsahem působnosti nařízení č. 2081/92, jelikož na tomto základě bylo označení původu zapsáno u WIPO na základě Lisabonské dohody, přičemž pouze kvalifikovaná označení původu mohou být předmětem takového zápisu.

63 V tomto ohledu je však třeba připomenout, že podle ustálené judikatury se na otázky týkající se výkladu práva Společenství položené vnitrostátním soudem v právním a skutkovém rámci, který tento soud vymezí v rámci své odpovědnosti a jehož správnost nepřísluší Soudnímu dvoru ověřovat, vztahuje domněnka relevance. Odmítnutí ze strany Soudního dvora rozhodnout o žádosti podané vnitrostátním soudem je možné pouze tehdy, pokud je zjevné, že žádaný výklad práva Společenství nemá žádný vztah

k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení, jestliže se jedná o hypotetický problém nebo také jestliže Soudní dvůr nedisponuje skutkovými nebo právními poznatky nezbytnými pro užitečnou odpověď na otázky, které jsou mu položeny (viz zejména rozsudek ze dne 22. prosince 2008, Régie Networks, C-333/07, Sb. rozh. s. I-10807, bod 46 a citovaná judikatura).

64 Duch spolupráce, jímž má být veden průběh řízení o předběžné otázce, znamená, že vnitrostátní soud bere ohled na funkci svěřenou Soudnímu dvoru, kterou je přispívat k výkonu spravedlnosti v členských státech, a nikoliv poskytovat poradní stanoviska k obecným či hypotetickým otázkám (viz zejména rozsudek ze dne 5. března 2009, Kattner Stahlbau, C-350/07, Sb. rozh. s. I-1513, bod 29 a citovaná judikatura).

65 V tomto ohledu je třeba konstatovat, že nové posouzení předkládajícího soudu, podle kterého název „Bud“, tak jak je chráněn dotčenými dvoustrannými smlouvami, má být kvalifikován jako označení původu, což je předpoklad vnitrostátního práva, z něhož vychází druhá a třetí otázka v projednávané žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, představuje předpoklad zajisté podstatně odlišný od předpokladu uvedeného v první otázce v žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, která vedla k vydání výše uvedeného rozsudku Budějovický Budvar, předpoklad, na němž stojí rovněž první otázka v projednávané žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, a sice že jde o prostý a nepřímý údaj o zeměpisném původu.

66 Nelze však vyloučit, že ve skutečnosti jde o dva odlišné předpoklady, které si lze *a priori* představit, a že v této fázi předkládající soud nezamýšlí s konečnou platností vyloučit předpoklad prostého a nepřímého údaje o zeměpisném původu, takže položil první otázku pro případ, že by tento předpoklad nakonec přece jen uplatnil.

67 Navíc se kvalifikace názvu „Bud“, tak jak je chráněn dotčenými dvoustrannými smlouvami, jako označení původu týká otázky spadající pouze pod vnitrostátní právo,

která může být zpochybněna před vyššími soudy, přičemž ostatně tyto soudy již v minulosti vydaly rozhodnutí, z nichž některá výslovně uvedla odlišnou kvalifikaci.

68 Za těchto okolností je třeba dospět k závěru, že hypotetický charakter první otázky prokázán není. Domněnka relevance, která platí pro žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, tudíž pochybnostmi vznesenými podnikem Budvar vyvrácena není.

69 Z toho plyne, že první předběžná otázka je přípustná.

K věci samé

70 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je objasnění bodu 101 výše uvedeného rozsudku Budějovický Budvar.

71 Úvodem je třeba uvést, že tato první otázka se týká ochrany názvu „Bud" jako prostého údaje o zeměpisném původu na základě dotčených dvoustranných smluv, které byly uzavřeny mezi Rakouskou republikou a Československou socialistickou republikou dne 11. června 1976 a 7. června 1979. Jde tedy o dvoustranné smlouvy, které byly uzavřeny před přistoupením České republiky k Evropské unii. Věc v původním řízení se tedy netýká situace dvoustranných smluv uzavřených v době, kdy dotčené státy byly skutečně členskými státy.

72 Za účelem odpovědi na tuto otázku je třeba na uvedený bod 101 nahlížet v rámci analýzy Soudního dvora, jíž je tento bod nedílnou součástí.

73 V tomto ohledu je třeba připomenout, že v bodě 54 výše uvedeného rozsudku Budějovický Budvar Soudní dvůr uvedl, že první otázka položená v této věci se týká předpokladu, že název „Bud" představuje prostý a nepřímý údaj o zeměpisném původu, a sice název, pro který neexistuje přímá spojitost mezi na jedné straně určitou jakostí, pověstí nebo jinými vlastnostmi produktu a na straně druhé jeho zvláštním zeměpisným původem, a který tedy nespadá pod čl. 2 odst. 2 písm. b) nařízení č. 2081/92 (viz rozsudek ze dne 7. listopadu 2000, Warsteiner Brauerei, C-312/98, Recueil, s. I-9187, body 43 a 44), přičemž tento název krom toho není jako takový zeměpisným názvem, ale je přinejmenším způsobilý informovat spotřebitele o tom, že produkt jím označený pochází z určitého místa, regionu nebo určité země (viz rozsudek ze dne 10. listopadu 1992, Exportur, C-3/91, Recueil, s. I-5529, bod 11).

74 Soudní dvůr vycházel z tohoto předpokladu a přezkoumal, zda taková absolutní ochrana – tedy ochrana nezávislá na jakémkoli nebezpečí uvedení v omyl – prostého a nepřímého údaje o zeměpisném původu, jako je ta, kterou názvu „Bud" přiznávají dotčené dvoustranné smlouvy, může být odůvodněna s ohledem na právo Společenství, jestliže může zahrnovat omezení volného pohybu zboží (výše uvedený rozsudek Budějovický Budvar, bod 97).

75 V bodě 99 výše uvedeného rozsudku Budějovický Budvar Soudní dvůr připomněl, že pokud jde o ochranu přiznanou dvoustrannou smlouvou v podstatě téže povahy, jako je smlouva dotčená v původním řízení, již rozhodl, že cílem takové smlouvy, který spočívá v tom, aby bylo producentům smluvního státu zabráněno v užívání zeměpisných názvů jiného státu, a těžit tak z pověsti, která je spojena s produkty podniků usazených v regionech nebo v místech, které tyto názvy označují, je zajistit poctivou soutěž, přičemž takový cíl může být považován za cíl spadající pod ochranu průmyslového a obchodního vlastnictví ve smyslu článku 30 ES, pokud předmětné názvy k datu vstupu této smlouvy v platnost nebo po tomto datu ve státě původu nezdruhověly (viz výše

uvedený rozsudek Exportur, bod 37, a rozsudek ze dne 4. března 1999, Consorzio per la tutela del formaggio Gorgonzola, C-87/97, Recueil, s. I-1301, bod 20).

76 V bodě 100 výše uvedeného rozsudku Budějovický Budvar Soudní dvůr konstatoval, že jak vyplývá zejména z článků 1, 2 a 6 dvoustranné smlouvy, takový cíl představuje základ režimu ochrany zavedeného dotčenými dvoustrannými smlouvami.

77 S ohledem na tyto úvahy Soudní dvůr v bodě 101 výše uvedeného rozsudku Budějovický Budvar rozhodl, že pokud z ověření předkládajícího soudu vyplývá, že podle skutkových okolností a pojmového chápání existujících v České republice název „Bud" označuje region nebo místo na území tohoto státu a že je tam jeho ochrana odůvodněná s ohledem na kritéria článku 30 ES, tento článek nebrání ani tomu, aby tato ochrana byla rozšířena na území členského státu, jako je v projednávaném případě Rakouská republika.

78 Pokud jde zaprvé o odkaz, který je v uvedeném bodě tohoto rozsudku učiněn na skutkové okolnosti a pojmové chápání existující v České republice, musí být tento výraz chápán ve zvláštním rámci mechanismu ochrany názvu „Bud" na základě dotčených dvoustranných smluv, který spočívá v tom, že tento mechanismus, podobně jako například mechanismus dotčený ve výše uvedeném rozsudku Exportur, je založen na rozšíření ochrany, tak jak je stanovena v členském státě původu, v projednávaném případě v České republice, na členský stát dovozu, v projednávané věci na Rakouskou republiku.

79 Takový mechanismus se vyznačuje okolností, odchylující se od zásady teritoriality, že přiznaná ochrana je určena právem členského státu původu, jakož i skutkovými okolnostmi a pojmovým chápáním existujícími v tomto státě (výše uvedený rozsudek Exportur, body 12, 13 a 38).

80 Otázku, zda název „Bud“ představuje prostý a nepřímý údaj o zeměpisném původu, tudíž předkládající soud musí ověřit s ohledem na uvedené okolnosti a pojmové chápání existující v České republice.

81 Jak konkrétně připomněl Soudní dvůr v bodě 54 výše uvedeného rozsudku Budějovický Budvar, název, který je prostým údajem o zeměpisném původu, má nepřímý charakter, jestliže není jako takový zeměpisným názvem, ale je přinejmenším způsobilý informovat spotřebitele o tom, že produkt jím označený pochází z určitého místa, regionu nebo určité země.

82 Z toho je třeba vyvodit, že za účelem určení, zda lze mít za to, že takový název, jako je „Bud“, představuje prostý a nepřímý údaj o zeměpisném původu, jehož ochrana na základě dotčených dvoustranných smluv může být odůvodněna s ohledem na kritéria článku 30 ES, přísluší předkládajícímu soudu, aby ověřil, zda podle skutkových okolností a pojmového chápání existujících v České republice tento název, i když není jako takový zeměpisným názvem, je přinejmenším způsobilý informovat spotřebitele o tom, že produkt jím označený pochází z určitého regionu nebo místa na území tohoto členského státu.

83 Naproti tomu pokud by takový přezkum prokázal, že dotčený název tuto minimální schopnost evokovat zeměpisný původ dotyčného produktu postrádá, jeho ochrana by nemohla být odůvodněna na základě ochrany průmyslového a obchodního vlastnictví ve smyslu článku 30 ES a byla by v zásadě v rozporu s článkem 28 ES v důsledku toho, že by nemohla být odůvodněna z jiného titulu (výše uvedený rozsudek Budějovický Budvar, body 107 až 111).

84 Pokud jde zadruhé o poznámku uvedenou v bodě 101 výše uvedeného rozsudku Budějovický Budvar, že ochrana názvu „Bud“ musí být odůvodněna s ohledem na kritéria článku 30 ES, z předcházejícího vyplývá, že předkládající soud musí krom toho ověřit, rovněž s ohledem na skutkového okolnosti a pojmové chápání existující v České republice, zda, jak je uvedeno v bodě 99 uvedeného rozsudku, název dotčený v původním řízení k datu vstupu dotčených dvoustranných smluv v platnost nebo po tomto datu v tomto členském státě nezdruhověl, vzhledem k tomu, že Soudní dvůr

v bodech 99 a 100 téhož rozsudku již rozhodl, že cíl režimu ochrany zavedeného těmito smlouvami spadá pod ochranu průmyslového a obchodního vlastnictví ve smyslu článku 30 ES.

85 Krom toho je možné uvést, že pokud se na základě ověření uvedených v bodech 82 a 84 tohoto rozsudku ukáže, že podle skutkových okolností a pojmového chápání existujících v České republice je název „Bud" dotčený v původním řízení přinejmenším způsobilý informovat spotřebitele o tom, že produkt jím označený pochází z určitého regionu nebo místa na území tohoto členského státu a že podle týchž skutkových okolností a pojmového chápání tento název k datu vstupu dotčených dvoustranných smluv v platnost nebo po tomto datu v tomto členském státě nezdruhověl, vyplyne z toho, že články 28 ES a 30 ES nebrání vnitrostátní ochraně takového prostého údaje o zeměpisném původu, ani ostatně rozšíření této ochrany prostřednictvím dvoustranné smlouvy na území jiného členského státu (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek Budějovický Budvar, body 101 a 102, jakož i citovaná judikatura).

86 Třetí částí první otázky, kterou je třeba nyní přezkoumat, se předkládající soud Soudního dvora táže, zda je v rámci ověření, která musí tento soud provést, třeba nařídit provedení ankety u spotřebitelů, aby bylo určeno pojmové chápání existující v České republice, a krom toho se dotazuje, jaký stupeň známosti a rozpoznatelnosti musí být požadován.

87 V tomto ohledu je nesporné, že ohledně těchto skutečností právo Společenství žádné zvláštní požadavky nestanoví.

88 V případě, že právní úprava Společenství v dané oblasti neexistuje, přitom přísluší vnitrostátnímu právnímu řádu každého členského státu, aby určil příslušné soudy a upravil procesní podmínky soudních řízení určených k zajištění ochrany práv, která jednotlivcům vyplývají z přímého účinku práva Společenství, za předpokladu, že tyto

podmínky nejsou méně příznivé než ty, které se týkají obdobných řízení na základě vnitrostátního práva (zásada rovnocennosti), a že v praxi neznemožňují nebo nadměrně neztěžují výkon práv přiznaných právním řádem Společenství (zásada efektivity) (viz zejména rozsudek ze dne 12. února 2008, Kempter, C-2/06, Sb. rozh. s. I-411, bod 57 a citovaná judikatura).

89 V případě, že žádná právní úprava Společenství v dané oblasti neexistuje, tudíž přísluší předkládajícímu soudu, aby v souladu se svým vnitrostátním právem rozhodl, zda je třeba nařídit provedení ankety určené k objasnění skutkových okolností a pojmového chápání existujících v České republice za účelem ověření, zda název „Bud" může být kvalifikován jako prostý a nepřímý údaj o zeměpisném původu a že tento název v tomto členském státě nezdruhověl. Pokud se předkládající soud domnívá, že je nezbytné nařídit provedení ankety, musí pro účely těchto ověření určit procentní podíl spotřebitelů, který je považován za dostatečně významný, rovněž s ohledem na totéž vnitrostátní právo (viz analogicky rozsudek ze dne 16. července 1998, Gut Springenheide a Tusky, C-210/96, Recueil, s. I-4657, body 35 a 36).

90 Konečně čtvrtou částí první otázky, kterou je třeba přezkoumat jako poslední, chce předkládající soud zjistit, zda z bodu 101 výše uvedeného rozsudku Budějovický Budvar, a zvláště z odkazu, který je v něm uveden, na skutkové okolnosti existující v České republice, vyplývá, že je třeba konkrétní požadavky vyžadovat jak s ohledem na vlastnosti, tak na dobu užívání názvu, v tom smyslu, že tento název musel být skutečně užíván jako zeměpisné označení v členském státu původu více podniky, a nikoli, jak je tomu v případě názvu dotčeného ve věci v původním řízení, pouze jako ochranná známka jediným podnikem.

91 V tomto ohledu je třeba konstatovat, že bod 101 výše uvedeného rozsudku Budějovický Budvar, zvláště je-li nahlížen v kontextu úvah uskutečněných v rámci odpovědi na první otázku položenou ve věci, ve které byl vydán uvedený rozsudek (viz body 73 až 77 tohoto rozsudku), nepodporuje tvrzení, že článek 30 ES obsahuje konkrétní požadavek,

co se týče vlastností a doby užívání názvu v členském státě původu, aby ochrana tohoto názvu byla odůvodněna z titulu ochrany průmyslového a obchodního vlastnictví ve smyslu uvedeného článku.

92 Z bodu 54 ve vzájemném spojení s body 99 až 101 výše uvedeného rozsudku Budějovický Budvar totiž vyplývá, že článek 30 ES nebrání tomu, aby zvláštní ochrana stanovená pro název „Bud", která byla přiznána dotčenými dvoustrannými smlouvami, byla rozšířena na území jiného členského státu, než je Česká republika, jelikož cíl této ochrany spadá pod ochranu průmyslového a obchodního vlastnictví ve smyslu uvedeného článku, nicméně za podmínky, že je ověřeno, že podle skutkových okolností a pojmového chápání existujících v České republice lze tento název kvalifikovat jako prostý a nepřímý údaj o zeměpisném původu a že tento název v tomto členském státě nezdruhověl.

93 Článek 30 ES, jak je vyložen v bodě 101 výše uvedeného rozsudku Budějovický Budvar, tudíž neukládá konkrétní požadavek týkající se vlastností a doby užívání názvu v členském státě původu k tomu, aby byla jeho ochrana odůvodněna s ohledem na uvedený článek. Otázku, zda se takový požadavek použije v rámci věci v původním řízení, musí předkládající soud vyřešit s ohledem na použitelné vnitrostátní právo, zvláště režim ochrany stanovený dotčenými dvoustrannými smlouvami.

94 S ohledem na předcházející je třeba na první otázku odpovědět tak, že z bodu 101 výše uvedeného rozsudku Budějovický Budvar vyplývá, že:

– za účelem určení, zda lze mít za to, že takový název, jako je název dotčený v původním řízení, představuje prostý a nepřímý údaj o zeměpisném původu, jehož ochrana na základě dotčených dvoustranných smluv může být odůvodněna s ohledem na kritéria článku 30 ES, přísluší předkládajícímu soudu, aby ověřil, zda podle skutkových okolností a pojmového chápání existujících v České republice tento název, i když není jako takový zeměpisným názvem, je přinejmenším

způsobilý informovat spotřebitele o tom, že produkt jím označený pochází z určitého regionu nebo místa na území tohoto členského státu;

– předkládající soud musí krom toho ověřit, znovu s ohledem na skutkové okolnosti a pojmové chápání existující v České republice, zda, jak je uvedeno v bodě 99 uvedeného rozsudku, název dotčený v původním řízení k datu vstupu dotčených dvoustranných smluv v platnost nebo po tomto datu v tomto členském státě nezdruhověl, vzhledem k tomu, že Soudní dvůr v bodech 99 a 100 téhož rozsudku již rozhodl, že cíl režimu ochrany zavedeného těmito smlouvami spadá pod ochranu průmyslového a obchodního vlastnictví ve smyslu článku 30 ES;

– v případě, že žádná právní úprava Společenství v dané oblasti neexistuje, přísluší předkládajícímu soudu, aby v souladu se svým vnitrostátním právem rozhodl, zda je třeba nařídit provedení ankety určené k objasnění skutkových okolností a pojmového chápání existujících v České republice za účelem ověření, zda název „Bud“ dotčený v původním řízení může být kvalifikován jako prostý a nepřímý údaj o zeměpisném původu a že tento název v tomto členském státě nezdruhověl. Pokud se předkládající soud domnívá, že je nezbytné nařídit provedení ankety, musí pro účely těchto ověření určit procentní podíl spotřebitelů, který je považován za dostatečně významný, rovněž s ohledem na totéž vnitrostátní právo; a

– článek 30 ES neukládá konkrétní požadavek týkající se vlastností a doby užívání názvu v členském státě původu k tomu, aby byla jeho ochrana odůvodněna s ohledem na uvedený článek. Otázku, zda se takový požadavek použije v rámci věci v původním řízení, musí předkládající soud vyřešit s ohledem na použitelné vnitrostátní právo, zvláště režim ochrany stanovený dotčenými dvoustrannými smlouvami.

Ke druhé otázce

95 Podstatou druhé otázky předkládajícího soudu je, zda režim ochrany podle práva Společenství, který stanoví nařízení č. 510/2006, má vyčerpávající charakter, takže by toto nařízení bránilo použití režimu ochrany stanoveného takovými smlouvami mezi dvěma členskými státy, jako jsou dotčené dvoustranné smlouvy, který názvu uznanému podle práva jednoho členského státu jako název představující označení původu přiznává ochranu v jiném členském státě, ve kterém je tato ochrana skutečně požadována, zatímco toto označení původu nebylo předmětem žádosti o zápis na základě uvedeného nařízení.

Úvodní poznámky

96 Úvodem je třeba zaprvé připomenout, jak již bylo uvedeno v bodech 51 a 52 tohoto rozsudku, že podle předkládajícího soudu se projednávaná otázka týká předpokladu, podle kterého je v České republice název „Bud" chráněn jako označení původu, a nikoli jako prostý údaj o zeměpisném původu.

97 Zadruhé je třeba uvést, že v mezidobí od okamžiku, kdy Soudní dvůr vydal výše uvedený rozsudek Budějovický Budvar, Česká republika přistoupila k Evropské unii.

98 Z toho vyplývá, že jelikož se dotčené dvoustranné smlouvy týkají napříště dvou členských států, jejich ustanovení se nemohou použít ve vztazích mezi těmito státy, jestliže se ukáží být v rozporu s právem Společenství, zejména s pravidly Smlouvy v oblasti volného pohybu zboží (viz v tomto smyslu zejména rozsudek ze dne 20. května 2003, Ravil, C-469/00, Recueil, s. I-5053, bod 37 a citovaná judikatura).

99 Krom toho je třeba uvést, že se článek 307 ES nepoužije na takové smlouvy, jestliže jejich smluvní stranou není žádný třetí stát (rozsudek ze dne 27. září 1988, Matteucci, 235/87, Recueil, s. 5589, bod 21).

100 Zatřetí je třeba připomenout, že podle předkládajícího soudu byl uvedený název zapsán jako označení původu a je stále chráněn na základě Lisabonské dohody.

101 K tomu je třeba poznamenat, že na rozdíl od České republiky Rakouská republika není smluvní stranou uvedené dohody, takže ochranu, kterou tato dohoda stanoví, v posledně uvedeném členském státě uplatňovat nelze.

102 Otázka, zda vyčerpávající charakter nařízení č. 510/2006 brání případné ochraně názvu dotčeného ve věci v původním řízení na základě Lisabonské dohody, tudíž ve věci v původním řízení nevyvstává.

103 Jelikož definice pojmu „označení původu“, kterou stanoví čl. 2 odst. 1 Lisabonské dohody, je v podstatě totožná s definicí čl. 2 odst. 1 písm. a) nařízení č. 510/2006, podle předkládajícího soudu z toho vyplývá, že název „Bud“ představuje označení původu ve smyslu uvedeného nařízení.

104 Je přitom nesporné, že uvedený název nebyl k dnešnímu dni předmětem žádosti o zápis na základě nařízení č. 510/2006. Není rovněž zpochybňováno, že Komisi nebyla předána žádná žádost o zápis tohoto názvu na základě nařízení č. 2081/92 v rámci přechodných ustanovení stanovených nařízením č. 918/2004 v oblasti označení původu a zeměpisných označení existujících v deseti státech, které se staly členskými státy Evropské unie při jejím předposledním rozšíření.

105 Druhá otázka se tudíž týká předpokladu, podle kterého je ochrana názvu „Bud“, kterou podnik Budvar v Rakouské republice vyžaduje na základě dotčených dvoustranných smluv, založena na tom, že je na tento členský stát rozšířena ochrana tohoto názvu jakožto označení původu, které existuje v České republice, přičemž tento název odpovídá rovněž definici označení původu ve smyslu nařízení č. 510/2006.

106 Vyvstává tedy konkrétněji otázka, zda má nařízení č. 510/2006 vyčerpávající povahu, která brání takové vnitrostátní ochraně, a v důsledku toho rovněž rozšíření této ochrany na základě dotčených dvoustranných smluv na území jiného členského státu.

Odpověď Soudního dvora

107 V souladu s ustálenou judikaturou je předmětem nařízení č. 2081/92 zaručit jednotnou ochranu zeměpisných názvů, kterých se týká, v rámci Společenství, přičemž zavedlo povinnost zápisu těchto názvů na úrovni Společenství k tomu, aby mohly požívat ochrany ve všech členských státech (viz v tomto smyslu zejména výše uvedený rozsudek Budějovický Budvar, bod 74 a citovaná judikatura).

108 Tento cíl vyplývá ze sedmého bodu odůvodnění nařízení č. 2081/92 (rozsudek ze dne 9. června 1998, Chiciak a Fol, C-129/97 a C-130/97, Recueil, s. I-3315, body 25 a 26), který je v podstatě totožný se šestým bodem odůvodnění nařízení č. 510/2006, který uvádí:

„Je třeba upravit přístup Společenství, pokud jde o označení původu a zeměpisná označení. Rámec pravidel Společenství o systému ochrany umožňuje rozvoj

zeměpisných označení a označení původu, neboť díky jednotnějšímu přístupu zajišťuje rovné podmínky hospodářské soutěže mezi producenty produktů nesoucích tato označení a v očích spotřebitelů zvyšuje důvěryhodnost těchto produktů."

109 Soudní dvůr rovněž uvedl, že v právních předpisech Společenství se v rámci společné zemědělské politiky projevuje obecná tendence upřednostnit jakost produktů, aby byla podporována dobrá pověst uvedených produktů, zejména díky užívání označení původu, která jsou předmětem zvláštní ochrany. Tato tendence se konkretizovala pro zemědělské produkty zejména přijetím nařízení č. 2081/92, jehož cílem ve světle jeho bodů odůvodnění je zejména uspokojit očekávání spotřebitelů v oblasti jakostních produktů a rozpoznatelného zeměpisného původu, jakož i usnadnit možnost, aby si producenti za rovných podmínek hospodářské soutěže zajistili vyšší příjmy díky skutečnému úsilí o zlepšení jakosti (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek Ravil, bod 48, jakož i rozsudek ze dne 20. května 2003, Consorzio del Prosciutto di Parma a Salumificio S. Rita, C-108/01, Recueil, s. I-5121, bod 63).

110 Označení původu spadají pod práva průmyslového a obchodního vlastnictví. Použitelná právní úprava chrání jejich uživatele proti zneužívání uvedených označení třetími osobami, které by chtěly těžit z dobré pověsti, kterou získala. Jejich cílem je zaručit to, že produkt, který je jimi označen, pochází z určité zeměpisné oblasti a má určité zvláštní vlastnosti. U spotřebitelů mohou požívat velmi dobré pověsti a pro producenty, kteří splňují podmínky pro jejich užívání, vytvářejí základní prostředek, jak si trvale získat klientelu. Dobrá pověst označení původu závisí na image označení původu u spotřebitelů. Tato image závisí sama především na zvláštních vlastnostech a obecněji na jakosti produktu. Jakost v konečném výsledku zakládá dobrou pověst produktu. Ve vnímání spotřebitele souvislost mezi dobrou pověstí producentů a jakostí produktů závisí mimoto na jeho přesvědčení, že produkty prodávané pod označením původu jsou pravé (výše uvedené rozsudky Ravil, bod 49, jakož i Consorzio del Prosciutto di Parma a Salumificio S. Rita, bod 64).

111 Z toho vyplývá, že nařízení č. 510/2006, přijaté na základě článku 37 ES, představuje nástroj společné zemědělské politiky, který má především zajistit spotřebitelům, že zemědělské produkty nesoucí zeměpisné označení zapsané na základě tohoto nařízení mají z důvodu, že pocházejí z určité zeměpisné oblasti, určité zvláštní vlastnosti, a tudíž poskytují záruku jakosti, která je dána jejich zeměpisným původem, s cílem umožnit zemědělským subjektům zajistit si vyšší příjmy díky skutečnému úsilí o zlepšení jakosti a zabránit tomu, aby třetí osoby neoprávněně těžily z dobré pověsti vyplývající z jakosti těchto produktů.

112 Pokud by přitom bylo možné, aby členské státy umožnily svým producentům užívat v tuzemsku jedno z označení nebo jeden ze symbolů, které článek 8 nařízení č. 510/2006 vyhrazuje názvům zapsaným na základě tohoto nařízení, přičemž by vycházely z vnitrostátního titulu, který může odpovídat méně přísným požadavkům, než jsou požadavky uložené v rámci uvedeného nařízení pro dotčené produkty, hrozilo by, že uvedená záruka jakosti, která představuje základní funkci titulů přiznaných na základě nařízení č. 510/2006, zajištěna nebude, což by mohlo na vnitřním trhu ohrozit rovněž cíl poctivé hospodářské soutěže mezi producenty produktů, které nesou tato označení nebo symboly, a zvláště poškodit práva, která musí být vyhrazena producentům, kteří vyvinuli skutečné úsilí o zlepšení jakosti, aby mohli užívat zeměpisné označení zapsané na základě tohoto nařízení.

113 Toto nebezpečí narušení základního cíle zajištění jakosti dotčených zemědělských produktů je o to významnější, jak uvedl generální advokát v bodě 111 svého stanoviska, že na rozdíl od ochranných známek nebylo souběžně přijato žádné harmonizační opatření Společenství týkající se případných vnitrostátních režimů ochrany zeměpisných označení.

114 Z toho je třeba vyvodit, že cílem nařízení č. 510/2006 není, aby vedle vnitrostátních pravidel, která mohou existovat i nadále, byl stanoven doplňkový režim ochrany kvalifikovaných zeměpisných označení, podobně jako například režim zavedený nařízením Rady (ES) č. 40/94 ze dne 20. prosince 1993 o ochranné známce Společenství (Úř. věst. 1994, L 11, s. 1; Zvl. vyd. 17/01, s. 146), ale aby byl stanoven režim jednotné ochrany, který bude pro taková označení vyčerpávající.

115 Několik charakteristických znaků režimu ochrany, jak je stanoven v nařízeních č. 2081/92 a č. 510/2006, svědčí rovněž ve prospěch vyčerpávajícího charakteru uvedeného režimu.

116 Zaprvé, na rozdíl od jiných režimů ochrany práv k průmyslovému a obchodnímu vlastnictví v rámci Společenství, jako jsou režim ochranné známky Společenství na základě nařízení č. 40/94 nebo režim odrůdových práv na základě nařízení Rady (ES) č. 2100/94 ze dne 27. července 1994 o odrůdových právech Společenství (Úř. věst. L 227, s. 1; Zvl. vyd. 03/16, s. 390), je postup zápisu v nařízeních č. 2081/92 a č. 510/2006 založen na dělbě pravomocí mezi dotyčným členským státem a Komisí, neboť rozhodnutí o zápisu označení může Komise přijmout jen tehdy, když jí dotyčný členský stát předložil za tímto účelem žádost a taková žádost může být učiněna jen tehdy, když členský stát ověřil, že je oprávněná (rozsudek ze dne 6. prosince 2001, Carl Kühne a další, C-269/99, Recueil, s. I-9517, bod 53).

117 Vnitrostátní postupy týkající se zápisu jsou tedy začleněny do rozhodovacího postupu Společenství a tvoří jeho podstatnou část. Nemohou existovat mimo režim ochrany podle práva Společenství.

118 Pokud jde o postup týkající se zápisu podle práva Společenství, je rovněž charakteristické, že čl. 5 odst. 6 nařízení č. 510/2006, což je ustanovení, které je v podstatě totožné s čl. 5 odst. 5 nařízení č. 2081/92, který byl vložen do tohoto nařízení nařízením č. 535/97, stanoví, že členské státy mohou na vlastní odpovědnost poskytnout přechodnou vnitrostátní ochranu až do okamžiku, kdy je přijato rozhodnutí o žádosti o zápis.

119 V tomto ohledu Soudní dvůr ostatně rozhodl, že z tohoto ustanovení vyplývá, že jestliže v systému zavedeném nařízením č. 2081/92 členské státy mají pravomoc k přijetí rozhodnutí, třebaže prozatímních, která se odchylují od ustanovení uvedeného nařízení, tato pravomoc vyplývá z výslovně stanovených pravidel (výše uvedený rozsudek Chiciak a Fol, bod 32).

120 Jak na to poukázal generální advokát v bodě 102 svého stanoviska, ustanovení této povahy by nemělo smysl, pokud by členské státy mohly v každém případě zachovat vlastní režimy ochrany označení původu a zeměpisných označení ve smyslu nařízení č. 2081/92 a č. 510/2006 s tím, že by došlo k jejich koexistenci s těmito nařízeními.

121 Zadruhé je vyčerpávající charakter režimu ochrany, jak je stanoven v nařízeních č. 2081/92 a č. 510/2006, potvrzen rovněž přechodnými ustanoveními pro existující vnitrostátní označení, jako je český název „Bud" dotčený v původním řízení.

122 Článek 17 nařízení č. 2081/92 tak zavedl takzvaný zjednodušený postup zápisu pro vnitrostátní označení právně chráněná v členském státě, který požádal o jejich zápis, nebo, v případě členských států, kde není systém ochrany, pro vžitá označení (rozsudek ze dne 25. června 2002, Bigi, C-66/00, Recueil, s. I-5917, bod 28).

123 Bylo stanoveno, že jestliže bylo o jejich zápis požádáno ve lhůtě šesti měsíců, mohla být jejich vnitrostátní ochrana za určitých podmínek zachována během přechodného období pěti let v souladu s čl. 13 odst. 2 uvedeného nařízení, přičemž toto období bylo následně nařízením č. 535/97 prodlouženo o dodatečné období pěti let.

124 Jelikož byl tento zvláštní režim pro přechodnou ochranu existujících vnitrostátních označení zrušen čl. 1 bodem 15 nařízení č. 692/2003, Komise nařízením č. 918/2004 stanovila přechodná ustanovení v oblasti vnitrostátní ochrany označení původu a zeměpisných označení existujících v deseti státech, které se staly členskými státy při předposledním rozšíření Evropské unie, která přejala ustanovení stanovená pro patnáct starých členských států.

125 Tato ustanovení jsou v projednávané věci zvláště relevantní, jelikož podle předkládajícího soudu název „Bud“ v této době existoval v České republice jako zeměpisné označení.

126 V nařízení č. 918/2004 bylo stanoveno, že vnitrostátní ochrana označení původu a zeměpisných označení ve smyslu nařízení č. 2081/92, která dne 30. dubna 2004 existovala v deseti nových členských státech, může být zachována, pokud je žádost o zápis předložena Komisi v téže lhůtě šesti měsíců. Jelikož však již zjednodušený postup neexistoval, uvedené nařízení stanovilo, že jestliže byla tato žádost o zápis předložena v této lhůtě šesti měsíců, může být tato vnitrostátní ochrana zachována do přijetí rozhodnutí Komise.

127 Uvedené nařízení tedy pro deset nových členských států potvrzuje, co již platilo pro patnáct starých členských států, a sice že vnitrostátní ochrana existujících kvalifikovaných zeměpisných označení je povolena jen tehdy, jsou-li splněny podmínky podle přechodných ustanovení specificky upravených pro taková označení, jako je podmínka předložení žádosti o zápis ve lhůtě šesti měsíců, což české orgány neučinily, pokud jde o název „Bud“ dotčený ve věci v původním řízení.

128 Tyto zvláštní režimy, a zvláště výslovné povolení, které je za určitých podmínek poskytnuto členským státům, aby přechodně zachovaly vnitrostátní ochranu existujících kvalifikovaných zeměpisných označení, by přitom byly obtížně pochopitelné, kdyby režim ochrany takových označení podle práva Společenství měl nevyčerpávající charakter, který by znamenal, že by si členské státy v každém případě uchovaly neomezenou možnost zachovat takové vnitrostátní tituly.

129 S ohledem na předcházející je třeba na druhou otázku odpovědět tak, že režim ochrany podle práva Společenství, který stanoví nařízení č. 510/2006, má vyčerpávající charakter, takže toto nařízení brání použití režimu ochrany stanoveného v takových smlouvách mezi dvěma členskými státy, jako jsou dotčené dvoustranné smlouvy, který názvu uznanému podle práva jednoho členského státu jako název představující

označení původu přiznává ochranu v jiném členském státě, ve kterém je tato ochrana skutečně požadována, zatímco toto označení původu nebylo předmětem žádosti o zápis na základě uvedeného nařízení.

130 S ohledem na tuto odpověď na druhou otázku již není namístě odpovídat na třetí otázku.

K nákladům řízení

131 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (velký senát) rozhodl takto:

1) Z bodu 101 rozsudku ze dne 18. listopadu 2003, Budějovický Budvar (C-216/01), vyplývá, že:

– **za účelem určení, zda lze mít za to, že takový název, jako je název dotčený v původním řízení, představuje prostý a nepřímý údaj o zeměpisném původu, jehož ochrana na základě dvoustranných smluv dotčených v původním řízení může být odůvodněna s ohledem na kritéria článku 30 ES, přísluší předkládajícímu soudu, aby ověřil, zda podle skutkových okolností a pojmového chápání existujících v České republice tento název, i když není jako takový zeměpisným názvem, je přinejmenším**

způsobilý informovat spotřebitele o tom, že produkt jím označený pochází z určitého regionu nebo místa na území tohoto členského státu;

– **předkládající soud musí krom toho ověřit, znovu s ohledem na skutkové okolnosti a pojmové chápání existující v České republice, zda, jak je uvedeno v bodě 99 uvedeného rozsudku, název dotčený v původním řízení k datu vstupu dvoustranných smluv dotčených v původním řízení v platnost nebo po tomto datu v tomto členském státě nezdruhověl, vzhledem k tomu, že Soudní dvůr Evropských společenství v bodech 99 a 100 téhož rozsudku již rozhodl, že cíl režimu ochrany zavedeného těmito smlouvami spadá pod ochranu průmyslového a obchodního vlastnictví ve smyslu článku 30 ES;**

– **v případě, že žádná právní úprava Společenství v dané oblasti neexistuje, přísluší předkládajícímu soudu, aby v souladu se svým vnitrostátním právem rozhodl, zda je třeba nařídit provedení ankety určené k objasnění skutkových okolností a pojmového chápání existujících v České republice za účelem ověření, zda název „Bud“ dotčený v původním řízení může být kvalifikován jako prostý a nepřímý údaj o zeměpisném původu a že tento název v tomto členském státě nezdruhověl. Pokud se předkládající soud domnívá, že je nezbytné nařídit provedení ankety, musí pro účely těchto ověření určit procentní podíl spotřebitelů, který je považován za dostatečně významný, rovněž s ohledem na totéž vnitrostátní právo; a**

– **článek 30 ES neukládá konkrétní požadavek týkající se vlastností a doby užívání názvu v členském státě původu k tomu, aby byla jeho ochrana odůvodněna s ohledem na uvedený článek. Otázku, zda se takový požadavek použije v rámci věci v původním řízení, musí předkládající soud vyřešit s ohledem na použitelné vnitrostátní právo, zvláště režim ochrany stanovený dvoustrannými smlouvami dotčenými v původním řízení.**

2) **Režim ochrany podle práva Společenství, který stanoví nařízení Rady (ES) č. 510/2006 ze dne 20. března 2006 o ochraně zeměpisných označení a označení původu zemědělských produktů a potravin, má vyčerpávající charakter, takže toto nařízení brání použití režimu ochrany stanoveného v takových smlouvách mezi dvěma členskými státy, jako jsou dvoustranné smlouvy dotčené v původním řízení, který názvu uznanému podle práva jednoho členského státu jako název představující označení původu přiznává ochranu v jiném členském státě, ve kterém je tato ochrana skutečně požadována, zatímco toto označení původu nebylo předmětem žádosti o zápis na základě uvedeného nařízení.**

Podpisy.